

Ιστορία Γ΄ Δημοτικού

**Από τη Μυθολογία
στην Ιστορία**

Τετράδιο Εργασιών

Τόμος 1ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

**Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων
βιβλίων και παραγωγή**

**υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού
με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το
Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

**Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από
το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και
25% από εθνικούς πόρους.**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Στρατής Μαϊστρέλης,

Εκπαιδευτικός Δ.Ε.

Ελένη Καλύβη, *Εκπαιδευτικός Π.Ε.*

Μαρίνα Μιχαήλ, *Εκπαιδευτικός Δ.Ε.*

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Ευστάθιος Πελαγίδης,

Καθηγητής Παν. Δ. Μακεδονίας

Απόστολος Καραπαπάς,

τ. Σχολικός Σύμβουλος

Ελένη Οικονομοπούλου,

Εκπαιδευτικός

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Γεωργία Ρογάρη, *Φιλολόγος*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Γιάννης Παπαγρηγορίου,

Σύμβουλος Π.Ι.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
Αναστασία Παμουτσόγλου,
Πρόεδρος Ε.Θ.Π.Ι.

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ –
MULTIMEDIA A.E.»

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας
Αποφ. 16158/6-11-06 και
75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Στρατής Μαϊστρέλης
Ελένη Καλύβη   Μαρίνα Μιχαήλ**

**Ιστορία Γ΄ Δημοτικού
Τετράδιο Εργασιών**

**Από τη Μυθολογία
στην Ιστορία**

Τόμος 1ος

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

1. Η Τιτανομαχία

1. Πολλές λέξεις, που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή, προέρχονται από τα ονόματα των Τιτάνων και άλλων μυθικών θεοτήτων. Προσπάθησε, με τη βοήθεια του δασκάλου σου, να βρεις ποιες λέξεις προέρχονται από τα ονόματα των παρακάτω θεοτήτων:

Ο Άτλαντας

Τυφώνας

Ίρις _____

Χάος _____

Τιτάνες _____

Ωκεανός _____

Άτλαντας _____

Θέμις _____

Εγκέλαδος _____

Τυφώνας _____

2. Αν είχες στα χέρια σου το κέρασ της Αμάλθειας, τι θα του ζητούσες;

Handwriting practice area with a light orange background and seven horizontal dotted lines for writing.

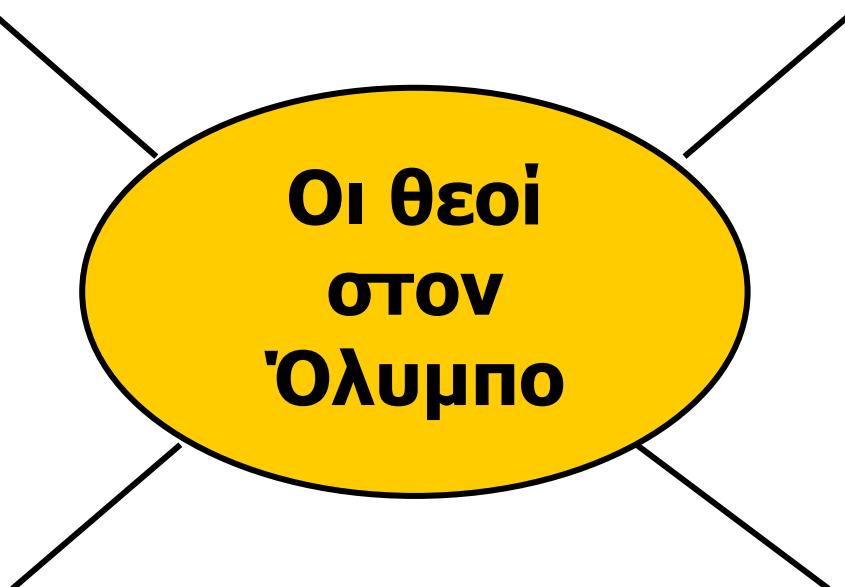
3. Γιατί νομίζεις ότι μια σύγχρονη βιομηχανία τσιμέντων ονομάστηκε «Τιτάν»;

2. Οι θεοί του Ολύμπου

1. Πώς περνάνε οι θεοί στον Όλυμπο; Διαβάζω το κείμενο 1 και συμπληρώνω το παρακάτω σχήμα.

τρώνε

Πώς φαντάζονταν τους θεούς τους οι αρχαίοι; Βρίσκεις ομοιότητες με τη ζωή των ανθρώπων;

2. Συναντάς το θεό που σου αρέσει.
Τι θα του έλεγες, τι θα τον
ρωτούσες;

3. Παρατηρώ με προσοχή τα
νομίσματα και γράφω αποκάτω
ποιους θεούς παριστάνουν και τι
προστάττει ο κάθε θεός.

---

4. Δείχνω στο χάρτη το βουνό που κατοικούσαν οι θεοί. Γιατί οι αρχαίοι πίστευαν ότι οι θεοί τους κατοικούσαν στον Όλυμπο; (Με βοηθήστε η εικόνα 8 και το κείμενο 9).

3. Οι θεές του Ολύμπου

2. Ποιους θεούς αναγνωρίζεις στις παρακάτω επιγραφές της Αγροτικής Τράπεζας, του Πανεπιστημίου Αθηνών και των Ελληνικών Ταχυδρομείων; Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκαν αυτοί οι θεοί;

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε

ΕΛΤΑ

ΕΘΝΙΚΟΝ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

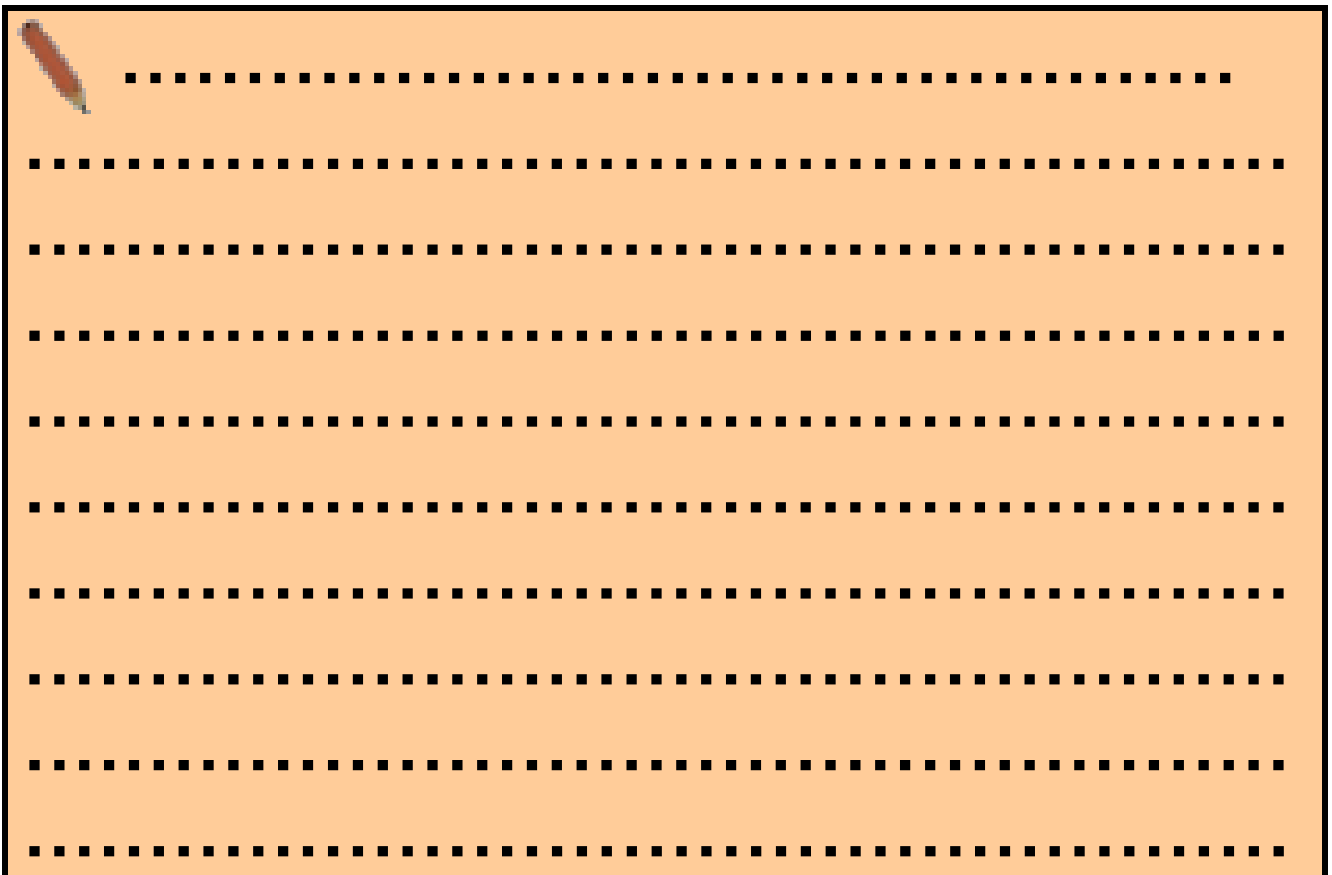
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

4. Ο Προμηθέας, η Πανδώρα, ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα

1. Διαβάζω το κείμενο 2 και απαντώ:

α) Ποια είναι η συμφορά που περιμένει τον Προμηθέα και ποια τους ανθρώπους;

β) Ποια στοιχεία του χαρακτήρα του Προμηθέα τονίζει ο Δίας;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ο κατακλυσμός που έστειλε ο Δίας σου θυμίζει κάτι ανάλογο στο μάθημα των Θρησκευτικών;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Το κουτί της Πανδώρας, ένα παιχνίδι στην τάξη

Φτιάχνουμε ένα κουτί και το στολίζουμε όμορφα, ώστε να κινεί στον καθένα την περιέργεια να το ανοίξει. Ύστερα συζητάμε μεταξύ μας για τα κακά - συμφορές, που βασανίζουν το σημερινό άνθρωπο. Διαλέγουμε δέκα συμφορές και προσπαθούμε να τις «ζωντανέψουμε», ζωγραφίζοντας ή δουλεύοντας με τη χαρτοκοπτική (κόβουμε χαρτόνι σε σχήμα πουλιού, κολλάμε μάτια και φτερά και γράφουμε επάνω το όνομα της συμφοράς). Βάζουμε όλες τις συμφορές μέσα στο κουτί. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε την Ελπίδα. Κάθε παιδί διαλέγει μία από τις συμφορές και προτείνει μια ελπιδοφόρα λύση, που θα μας απαλλάξει απ' αυτή.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ 1

1. Αντιστοιχίζω αυτά που ταιριάζουν.

Κρόνος
Προμηθέας
Πανδώρα
Δευκαλίωνας
Πύρρα
Δίας
Πλούτωνας
Απόλλωνας

Δελφοί
Ευρώπη
συμφορές
φωτιά
ελιά
Περσεφόνη
κατακλυσμός
Ρέα

2. Αν οι θεοί κατέβαιναν από τον Όλυμπο κι έρχονταν να ζήσουν μαζί μας στη γη, τι επάγγελμα θα έκαναν; Γράφω κάτι που να ταιριάζει στον καθένα.

Δίας	
Ερμής	
Αφροδίτη	
Διόνυσος	
Άρης	
Αθηνά	

3. Παιχνίδι ερωτήσεων. Ένα παιδί βάζει στο νου του ένα θεό. Τα άλλα παιδιά θα του κάνουν ερωτήσεις, για να τον βρουν. Μπορούν να κάνουν μόνο τρεις ερωτήσεις κι αυτό θα απαντά με **ΝΑΙ** η **ΟΧΙ**.

4. Λύνω σταυρόλεξα, ανασυνθέτω παζλ και ανακαλύπτω τα σύμβολα των θεών στο εργαστήριο των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

5. Φτιάχνουμε στην τάξη έναν πίνακα για κάθε θεό. Φέρνουμε

**φωτογραφίες, κάρτες, γραμμα-
τόσημα, τηλεκάρτες, νομίσματα,
αποκόμματα από περιοδικά,
διαφημίσεις που σχετίζονται με
τους θεούς και τα σύμβολά τους, με
τα ζώα και τα φυτά που είναι
αφιερωμένα σ' αυτούς.**

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Η γέννηση του Ηρακλή

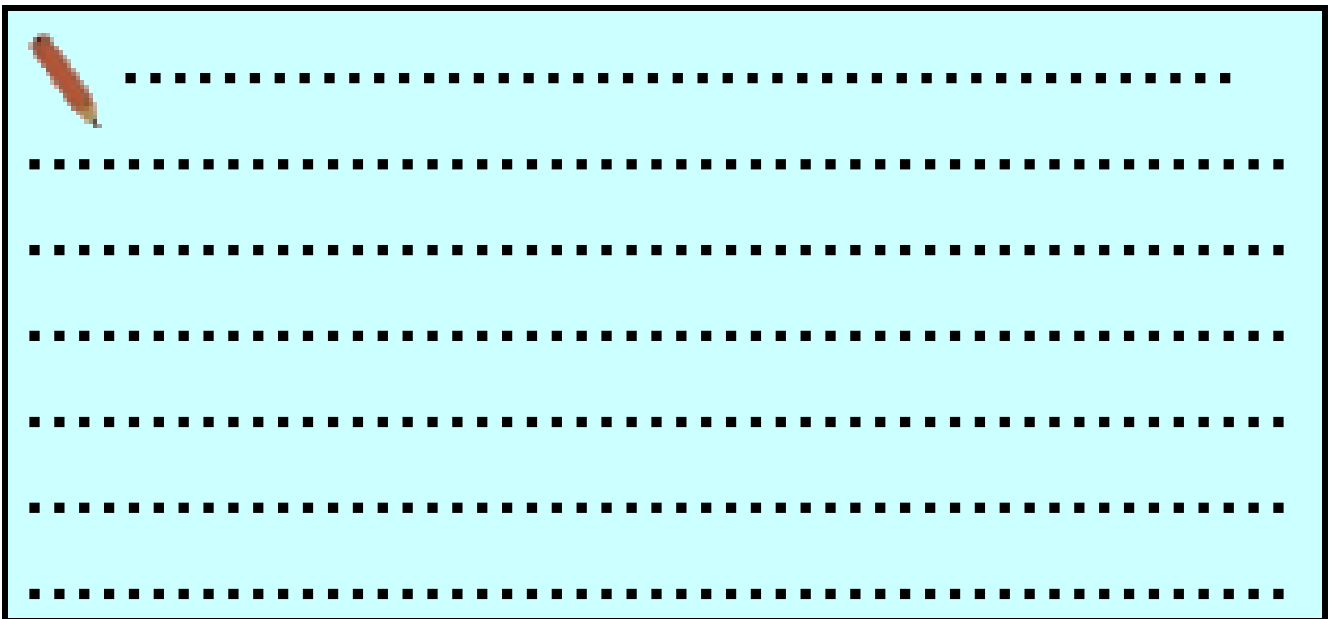
1. Παρατηρώ την εικόνα και γράφω τι νιώθουν και τι κάνουν τα δυο παιδιά.

Ηρακλής

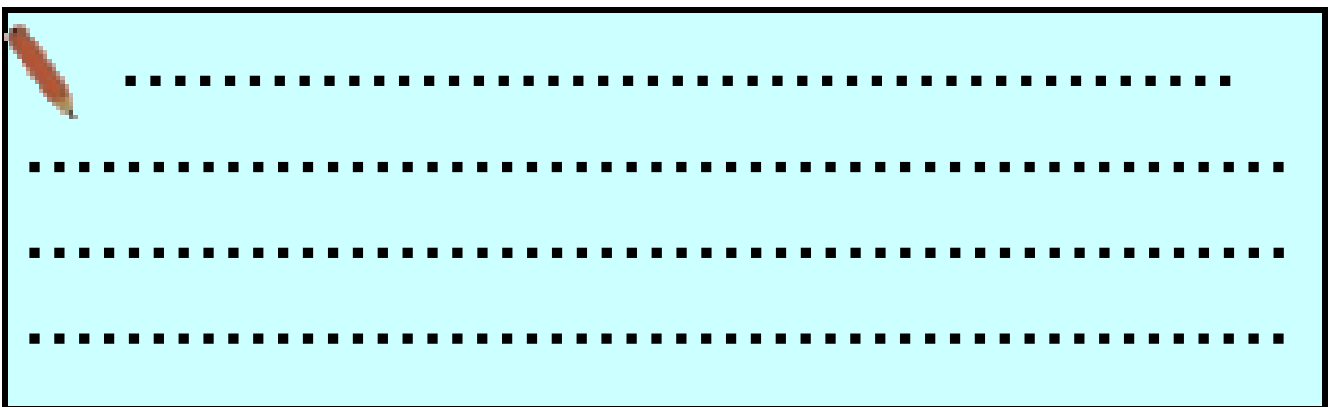
Ιφικλής

2. Διαβάζω το κείμενο 7. Ποιο δρόμο διάλεξε να ακολουθήσει ο Ηρακλής; Αν ήσουν εσύ στη θέση του, ποιο δρόμο θα διάλεγες και γιατί;

3. Γράφω με δικά μου λόγια το χρησμό της Πυθίας.

A large rectangular area with a light blue background and a black border, containing 15 horizontal dotted lines for writing.

4. Παίζουμε θέατρο στην τάξη.
Τα πρόσωπα είναι: ο Ηρακλής,
η Αρετή και η Κακία.

2. Το λιοντάρι της Νεμέας

1. Παρατηρώ την εικόνα. Ποια στοιχεία με βοηθούν να καταλάβω ότι το πρόσωπο που παριστάνεται είναι ο Ηρακλής

.....

.....

.....

.....

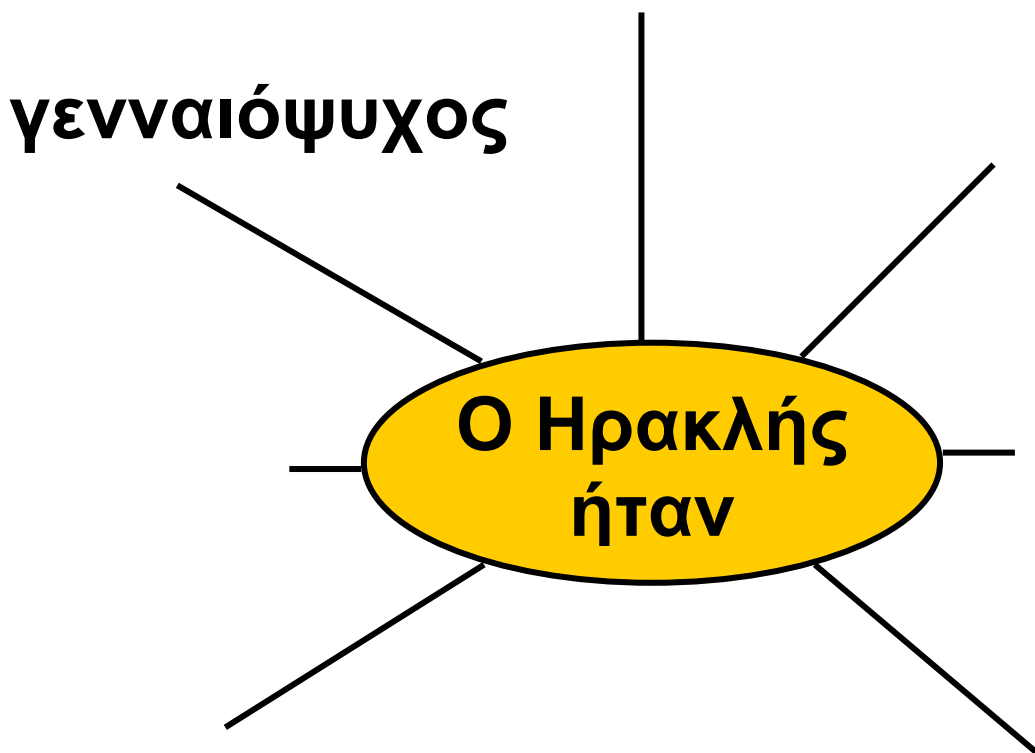
.....

.....

.....

.....

2. Διαβάζω το κείμενο 3 και γράφω τα χαρίσματα του Ηρακλή.

3. Φτιάχνουμε με χαρτοκοπτική τη λεοντή και τη χρωματίζουμε.

4. Παριστάνουμε στην τάξη τον Ευρυσθέα που διατάζει, το λιοντάρι που βρυχάται και τρώει ζώα, τον Ηρακλή που το τοξεύει, το πνίγει, το γδέρνει και παίρνει τη λεοντή, τους ανθρώπους που τον ευχαριστούν, γιατί τους έσωσε.

3. Η Λερναία Ύδρα και ο κάπρος του Ερύμανθου

1. Ο Ηρακλής κάποια ζώα δεν τα σκότωσε. Μήπως σκέφτηκε κάτι καλύτερο; Συζητάμε στην τάξη για το πώς συμπεριφέρονται σήμερα οι άνθρωποι στα άγρια ζώα.

2. Διαβάζω το κείμενο 3 και απαντώ:

α) Γιατί ο Ευρυσθέας μισεί τον Ηρακλή;

β) Τι σκέφτεται για τον Ηρακλή, όταν βλέπει να πετυχαίνει τον ένα μετά τον άλλο τους άθλους που του αναθέτει;

3. Ζωγραφίζω κι εγώ το δικό μου αγγείο με έναν από τους άθλους που έμαθα στο σημερινό μάθημα.

4. Το ελάφι με τα χρυσά κέρατα, οι Στυμφαλίδες όρνιθες, οι στάβλοι του Αυγεία

1. Διαβάζω τις πηγές(κείμενο 3) και προσέχω τις πληροφορίες που μου δίνουν για τον τρόπο που εξόντωσε ο Ηρακλής τις Στυμφαλίδες όρνιθες.

 Τι λέει η παράδοση.....

.....
.....
.....

Τι λέει ο Πείσανδρος.....

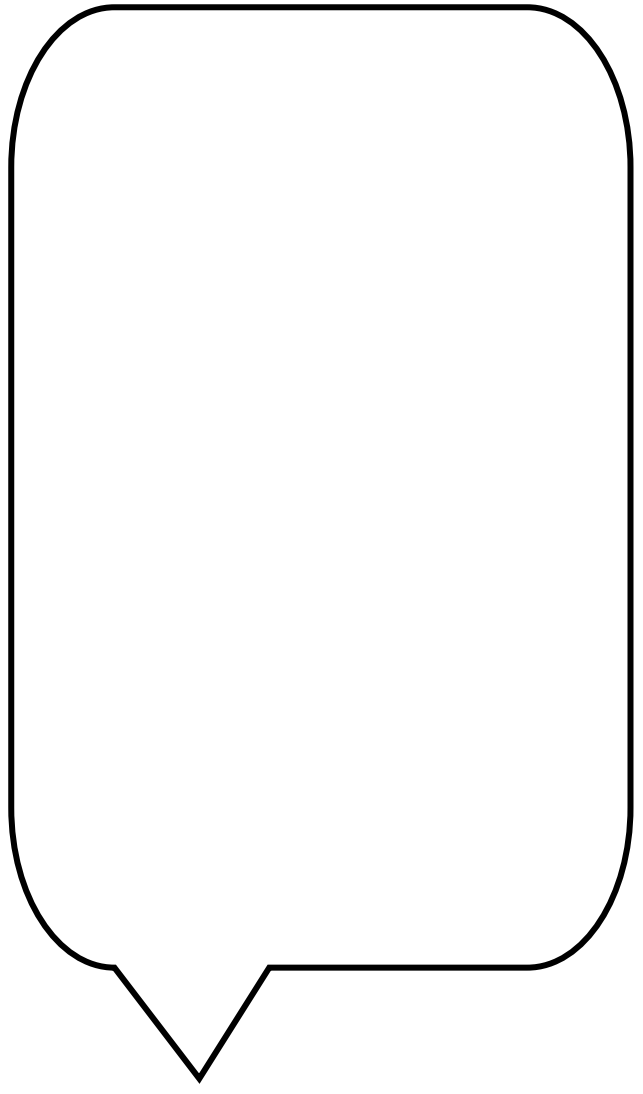
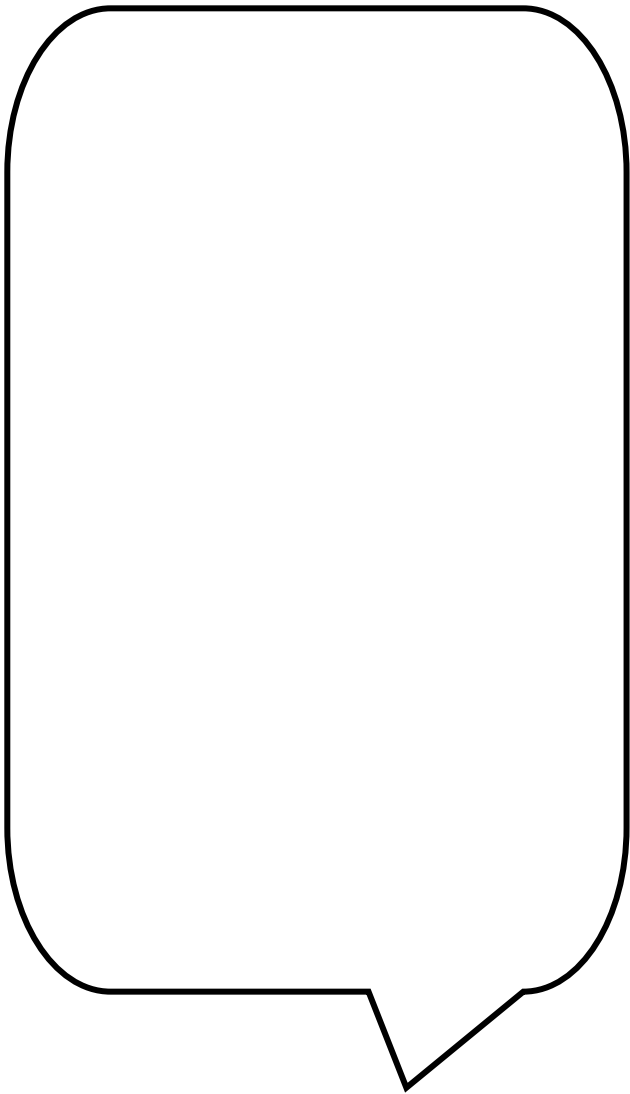
.....
.....
.....

Συμφωνούν οι δυο πηγές;.....

.....
.....
.....

2. Οι επιστήμονες πιστεύουν ότι οι Στυμφαλίδες όρνιθες ήταν κουνούπια από τα έλη της περιοχής, που προκαλούσαν πυρετούς και σκόρπιζαν το θάνατο στους κατοίκους. Μήπως ο άθλος αυτός του Ηρακλή δείχνει τις προσπάθειες των ανθρώπων να αποξηράνουν τα έλη και να τα καθαρίσουν από τα κουνούπια; Το συζητάμε στην τάξη.

3. Παρατηρώ την εικόνα. Τι κρατάει ο Ηρακλής; Τι νομίζεις ότι σκέφτεται; Δίπλα του είναι η θεά Αθηνά. Τι να του λέει άραγε;

5. Κι άλλοι άθλοι

1. Παρατηρώ την εικόνα **2.** Από που φαίνεται ότι τα άλογα του Διομήδη ήταν ανθρωποφάγα;

.....

.....

.....

2. Παρατηρώ τις εικόνες και κατά-γράφω στον παρακάτω πίνακα τα όπλα που χρησιμοποιούν οι Αμαζόνες και ο Γηρυόνης.

ΑΜΑΖΟΝΕΣ	ΓΗΡΥΟΝΗΣ

3. Διαβάζω το κείμενο 3 και απαντώ. Με ποιο τρόπο έσωσε ο Ηρακλής την Άλκηστη; Τι δείχνει η νίκη του αυτή;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

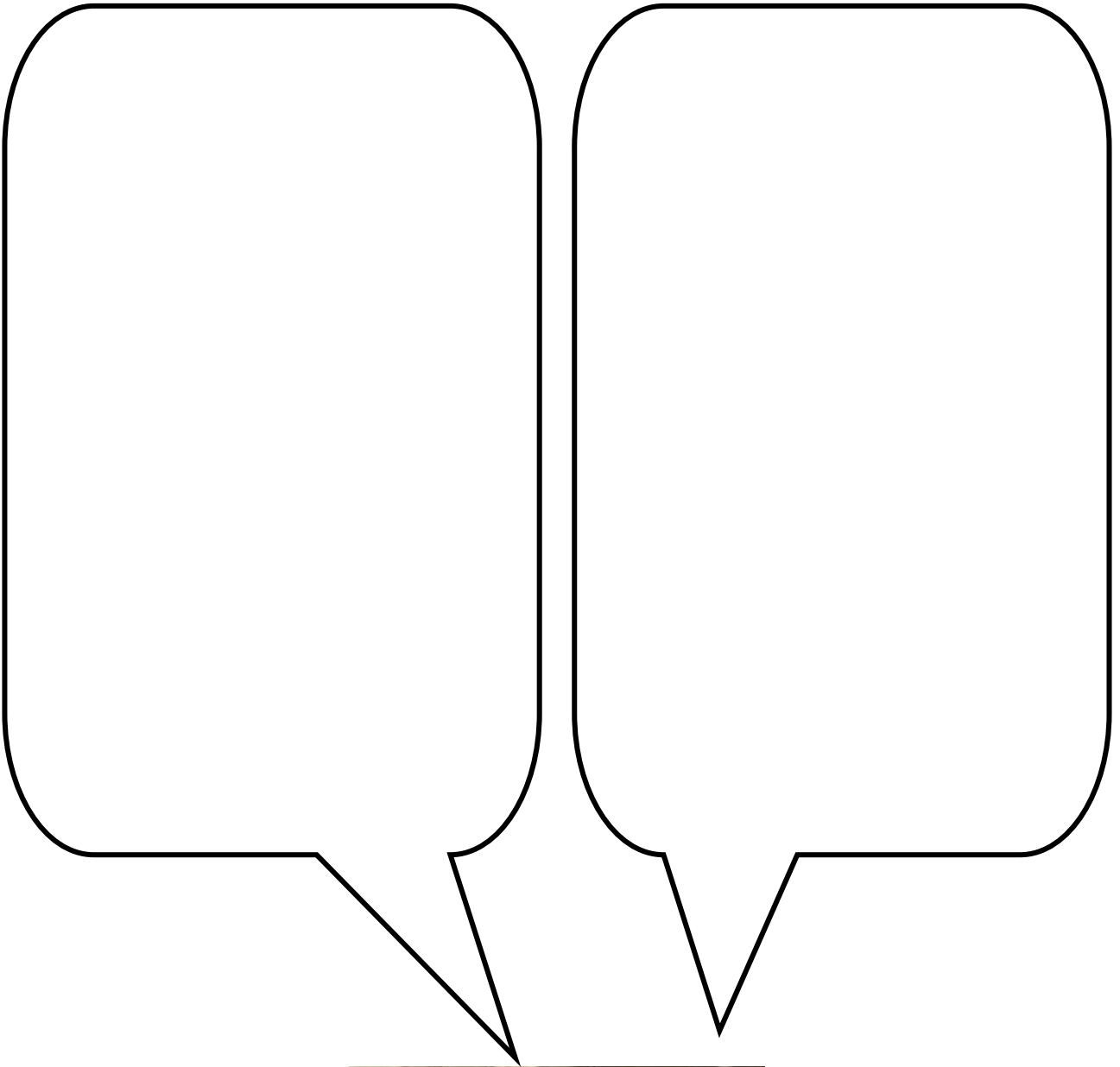
.....

6. Ο Κέρβερος του Άδη και τα χρυσά μήλα των Εσπερίδων

1. Σήμερα υπάρχουν κάποια φρούτα, που το όνομά τους να σου θυμίζει τον κήπο των Εσπερίδων;

.....
.....

2. Γράφω ένα μικρό διάλογο στην επόμενη σελίδα ανάμεσα στον Ηρακλή και στον Άτλαντα, όπως τον φαντάζομαι.

3. Ο κήπος των Εσπερίδων βρισκόταν κοντά στο σημερινό Γιβραλτάρ. Παρατηρώ το χάρτη και απαντώ. Γιατί στα παλιά χρόνια οι άνθρωποι πίστευαν ότι στο Γιβραλτάρ βρισκόταν το τέλος του κόσμου; Σήμερα τι ξέρουμε;

4. Μπορείς να αναφέρεις ένα παράδειγμα το οποίο να αποδεικνύει τις πληροφορίες που μας δίνει η παρακάτω πηγή; Θα σε βοηθήσει το κείμενο 5.

Ανθρώπους που παραβίαζαν το νόμο και κακούς βασιλιάδες, (ο Ηρακλής) τους τιμωρούσε με θάνατο κι έκανε τις πόλεις ευτυχισμένες.

Διόδωρος Σικελιώτης, Ιστορική Βιβλιοθήκη, 4,17, 5, μτφ. Απ. Παπανδρέου (με αλλαγές)

7. Το τέλος του Ηρακλή

1. Τι θα ήθελες να κάνει για σένα ο Ηρακλής; Τι θα ήθελες να κάνει για το καλό όλων των ανθρώπων;

Για μένα	Για όλους τους ανθρώπους

2. Ποιος είναι ο δικός σου ήρωας;
Να τον περιγράψεις και να πεις σε
τι θα ήθελες να του μοιάσεις.

3. Γιατί πολλοί βασιλιάδες έκοψαν
νομίσματα και έφτιαξαν αγάλματα
που τους παρίσταναν σαν
τον Ηρακλή;

**Νόμισμα
Μ. Αλεξάνδρου**

**Άγαλμα του
Ρωμαίου
βασιλιά Κόμμοδου**

.....

.....

.....

4. Γιατί νομίζεις ότι μια σύγχρονη βιομηχανία τσιμέντων έχει το όνομα «Ηρακλής»;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΘΗΣΕΑΣ

1. Θησέας, το βασιλόπουλο της Τροιζήνας

1. Τι νομίζεις πως σκέφτονται η Αίθρα και ο Θησέας στην παρακάτω εικόνα;

Αίθρα: .....

.....

.....

.....
.....
Θησέας: .....

2. Παρατηρώ με προσοχή την εικόνα και προσπαθώ να αναγνωρίσω κάποια από τα κατορθώματα του Θησέα.

2. Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο

1. Σχεδιάζω το δρόμο που θα ακολουθήσει ο Θησέας, για να βρει και να σκοτώσει το Μινώταυρο.

2. Παρατηρώ την εικόνα 4 και προσπαθώ να αναπαραστήσω τις κινήσεις των προσώπων. Σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούμε ανάλογες κινήσεις σήμερα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ο Θησέας επιστρέφει στην Αθήνα

1. Διαβάζουμε το κείμενο 2 και συζητάμε στην τάξη για τις προσπάθειες του ανθρώπου να πετάξει.

2. Γιατί ο Θησέας ήταν ο πιο σημαντικός ήρωας της Αττικής;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Το νήμα που έδωσε η Αριάδνη στο Θησέα λέγεται και μίτος της Αριάδνης. Σήμερα, όταν

χρησιμοποιούμε τη φράση *μύθος της Αριάδνης*, τι εννοούμε;
Υπογραμμίζω τη σωστή απάντηση.

α) την πατρίδα της Αριάδνης

β) το μύθο της Αριάδνης

γ) τον τρόπο που οδηγεί στη λύση μιας δύσκολης υπόθεσης

4. Ζωγραφίζω μια εικόνα που μου έκανε εντύπωση από το μύθο του Μινώταυρου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Ο Φρίξος, η Έλλη και το χρυσόμαλλο δέρας

1. Ο Ελλήσποντος πήρε το όνομά του από την Έλλη. Γνωρίζεις άλλες περιοχές της πατρίδας μας, που έχουν πάρει το όνομά τους από μυθικά πρόσωπα;

A large purple rectangular area with a black border, containing ten horizontal dotted lines for writing.

2. Θυμάσαι κάτι από τα προηγούμενα μαθήματα για το μαντείο των Δελφών και την Πυθία; Αν συναντούσες την Πυθία, τι θα ήθελες να τη ρωτήσεις;

A large rectangular area with a light purple background and a black border, containing ten horizontal dotted lines for writing.

3. Διαβάζω το κείμενο 3 και απαντώ. Πώς λάτρευαν τους θεούς τους οι αρχαίοι; Σήμερα τι προσφέρουμε εμείς στο θεό και τους αγίους; Στο μέρος που ζεις υπάρχουν παρόμοια έθιμα με αυτό της εικόνας;

Το βόδι οδηγείται για θυσία σ' ένα σημερινό πανηγύρι, που γίνεται προς τιμήν του Προφήτη Ηλία, στην Αγιάσο της Λέσβου.

2. Πελίας και Ιάσονας

1. Ζωγραφίζω ή φτιάχνω με χαρτοκοπτική τη δικιά μου Αργώ.

2. Γράφω από που πήρε το όνομα της η Αργώ και οι Αργοναύτες.

.....

.....

.....

.....

3. Διαβάζω το κείμενο 3 και απαντώ. Από ποια σημεία του κειμένου φαίνεται η δύναμη της μουσικής. Συζητάμε το θέμα στην τάξη.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Η Αργοναυτική εκστρατεία

1. Διαβάζω το κείμενο 6. Γνωρίζεις άλλους αστερισμούς που έχουν πάρει το όνομά τους από την ελληνική μυθολογία;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Σημειώνω στο χάρτη τα κυριότερα μέρη απ' όπου πέρασε η Αργώ.

3. Πού έχουμε ξαναμιλήσει για τον Τάλω; Ο Τάλως μοιάζει με τα σημερινά ρομπότ;

A large purple rectangular area with a black border, containing ten horizontal dotted lines for writing.

Ο Τάλως, ένα ρομπότ ξεναγός στα μουσεία.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ 2, 3, 4

1. Γιατί ο Ηρακλής ήταν ο πιο αγαπημένος ήρωας για τους αρχαίους; Τι καλό πρόσφερε στους ανθρώπους;

2. Ποιοι από τους άθλους του Ηρακλή δείχνουν τις προσπάθειες των ανθρώπων να ελέγξουν τη φύση για το καλό τους;

3. Βρίσκω τα κοινά στοιχεία που έχουν ο Ηρακλής και ο Θησέας.

π.χ. Αγωνίζονται για το καλό των ανθρώπων

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Γράφω στις αντίστοιχες στήλες αυτά που ταιριάζουν σε κάθε ήρωα:

**Αριάδνη, χρυσόμαλλο δέρας,
Μινώταυρος, Συμπληγάδες,
Λερναία Ύδρα, Ευρυσθέας,
Αιγέας, Ιόλαος, Προκρούστης,
Μήδεια, λαβύρινθος, Κένταυρος
Νέσσος, Κένταυρος Χείρωνα,
Ιωλκός, Κέρβερος, Αργώ.**

ΗΡΑΚΛΗΣ	ΘΗΣΕΑΣ	ΙΑΣΟΝΑΣ

5. Παιχνίδι παντομίμας. Μια ομάδα παιδιών παρουσιάζει με κινήσεις έναν άθλο του Ηρακλή και τα υπόλοιπα προσπαθούν να μαντέψουν για ποιον άθλο πρόκειται.

6. Παίζουμε με σταυρόλεξα, παζλ και άλλα επαναληπτικά παιχνίδια στο εργαστήριο των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

7. Ψάχνω σε ένα εγκυκλοπαιδικό λεξικό για τις λέξεις Ηράκλεια και Ηράκλειο. Τι παρατηρώ, τι δείχνει αυτό;

8. Έχεις δει στον κινηματογράφο ή στην τηλεόραση κάποια ταινία σχετική με τον Ηρακλή; Πόσο μοιάζουν αυτά που είδες με αυτά που έμαθες στην ενότητα αυτή;

9. Γράφω ή ζωγραφίζω έναν άθλο, όπως τον φαντάζομαι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Το μήλο της Έριδας

1. Διαβάζω το κείμενο 3 και αντιστοιχίζω αυτά που ταιριάζουν.

ΘΕΕΣ

ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

ΗΡΑ

- Να τον κάνει γενναίο πολεμιστή

ΑΘΗΝΑ

- Να του βρει την πιο όμορφη γυναίκα

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

- Να τον κάνει Αφέντη ολόκληρης της Ασίας

2. Παρατηρώ με προσοχή την εικόνα 1 και συμπληρώνω τον πίνακα.

ΘΕΕΣ	ΔΩΡΑ που έδωσαν στον Πάρη
ΑΦΡΟΔΙΤΗ	
ΑΘΗΝΑ	
ΗΡΑ	

3. Τι εννοούμε σήμερα, όταν λέμε τη φράση **μήλο της Έριδας**;

Υπογραμμίζω τη σωστή απάντηση.

α) Αιτία για καβγά

β) Νόστιμο φρούτο

γ) Πολύτιμο δώρο

Γράφω κι εγώ μια δική μου πρόταση, που να περιέχει τη φράση μήλο της Έριδας.

.....

.....

4. Παίζουμε θέατρο στην τάξη μας. Πρωταγωνιστούν ο Πάρης, ο Ερμής και οι τρεις θεές.

2. Η θυσία της Ιφιγένειας

1. Συμπληρώνω τον παρακάτω πίνακα με τους βασιλιάδες των Αχαιών και τις πόλεις απ' όπου ξεκίνησαν για την Τροία.

Βασιλιάδες	Πόλεις
Αγαμέμνονας	Μυκήνες

Υπάρχουν στην περιοχή σου αρχαιολογικοί χώροι που έχουν σχέση με αυτούς τους βασιλιάδες;

Οργανώνουμε μια επίσκεψη, για να τους γνωρίσουμε από κοντά.

2. Παρατηρώ με προσοχή την εικόνα 1 και αντιστοιχίζω αυτά που ταιριάζουν.

Οι Αχαιοί πολεμιστές φορούν:

στο κεφάλι

θώρακα

στο στήθος

κράνος

στα πόδια

δόρυ

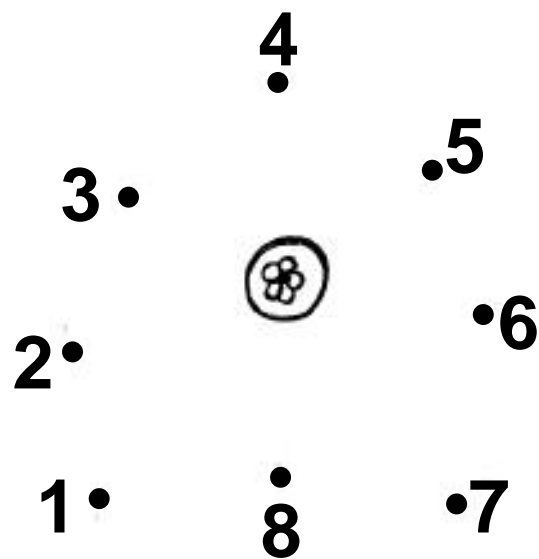
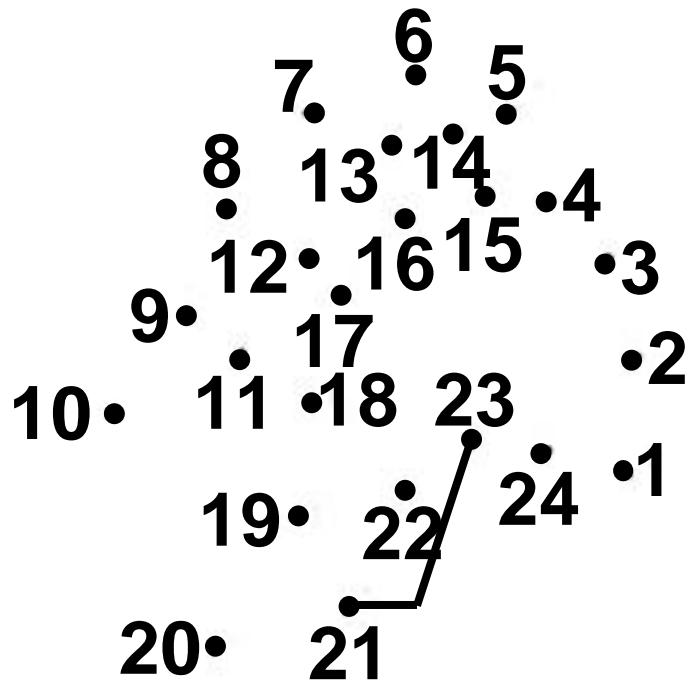
στο αριστερό χέρι

ασπίδα

στο δεξί χέρι

περικνημίδες

3. Ενώνω τις τελείες και σχηματίζω ένα κράνος και μια ασπίδα.

3. Οι Αχαιοί φτάνουν στην Τροία

1. Συμπληρώνω στο χάρτη τα ονόματα των περιοχών απ' όπου ξεκίνησαν οι Αχαιοί (1. Μυκήνες, 2. Άργος, 3. Πύλος, 4. Σπάρτη, 5. Ιθάκη, 6. Σαλαμίνα, 7. Λοκρίδα, 8. Φθία, 9. Μαγνησία, 10. Κρήτη) και σημειώνω την πορεία τους προς την Τροία.

2. Ενώνω με μια γραμμή αυτά που ταιριάζουν.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

ΗΡΑ

ΑΘΗΝΑ

ΑΡΗΣ

ΔΙΑΣ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Υποστηρίζουν

τους Τρώες

Υποστηρίζουν

τους Αχαιούς

Γιατί η Ήρα και η Αθηνά ήταν με το μέρος των Αχαιών, ενώ η Αφροδίτη με τους Τρώες;

3. Γράφω δυο λέξεις που μου θυμίζουν τα ονόματα των Οινότροπων.

Οινώ .....

Σπερμώ .....

Ελαίδα .....

4. Ο θυμός του Αχιλλέα

1. Παρατηρώ την εικόνα 2 και διαβάζω το κείμενο 3. Τι νιώθει ο Αχιλλέας;

.....

.....

.....

Συζητάμε στην τάξη με ποιο τρόπο ο καλλιτέχνης (εικόνα 2) δείχνει αυτό που νιώθει ο Αχιλλέας.

2. Παρατηρώ την εικόνα 4, διαβάζω το κείμενο 5 και συμπληρώνω το παρακάτω κείμενο με τις λέξεις:

Ιλιάδα, Ίλιον, ποιητής, Τρωικό, τυφλός, σύγκρουση, Αχαιών, Αγαμέμνονα.

Ο Όμηρος είναι ο .....
που μίλησε για τον .....
πόλεμο. Λένε πως ήταν .....
Το έργο του ονομάστηκε
....., γιατί την Τροία την
έλεγαν και ..... Το
ποίημα αυτό αρχίζει με
τη ..... του Αχιλλέα
με τον.....,
που συγκλόνισε το στρατόπεδο
των .....

3. Ο Αχιλλέας και ο Αγαμέμνονας
μαλώνουν. Φαντάζομαι και γράφω
τι θα μπορούσε να λέει ο ένας
στον άλλο.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Παίζουμε θέατρο στην τάξη και παρουσιάζουμε τους διάλογους που γράψαμε. Πρωταγωνιστούν ο Αχιλλέας και ο Αγαμέμνονας.

5. Ο θάνατος του Πάτροκλου

1. Ποιοι πήγαν να παρακαλέσουν τον Αχιλλέα, να γυρίσει στη μάχη; Προσπαθώ να τους βρω στην εικόνα που ακολουθεί. Αν ήσουν εσύ μέλος της πρεσβείας, τι θα έλεγες στον Αχιλλέα, για να τον πείσεις να γυρίσει στη μάχη;

Πρεσβεία προς Αχιλλέα. Στο κέντρο καθισμένος ο Αχιλλέας. Πίσω του ο Φοίνικας και μπροστά ο Οδυσσέας με τον Αίαντα.

2. Πώς δείχνουν τη θλίψη τους τα άλογα του Αχιλλέα; Θα σε βοηθήσει το κείμενο 3.

A large rectangular box with an orange background and a black border. Inside the box, there are five horizontal dotted lines for writing.

3. Γράφω ένα γράμμα στον Αχιλλέα, για να του συμπαρασταθώ στη θλίψη του.

A large rectangular box with an orange background and a black border. Inside the box, there are six horizontal dotted lines for writing.

4. Ζωγραφίζουμε ή φτιάχνουμε με πλαστελίνη την ασπίδα του Αχιλλέα. Στολίζουμε την ασπίδα όσο γίνεται καλύτερα, για να ταιριάζει στον πιο σπουδαίο ήρωα. Το ίδιο έκανε κι ο θεός Ήφαιστος (κείμενο 2).

6. Ο Αχιλλέας σκοτώνει τον Έκτορα

1. Διαβάζω το κείμενο 4 και απαντώ.

Ποια όνειρα κάνει ο Έκτορας για το μικρό του γιο; Ποια όνειρα κάνουν οι δικοί σας γονείς για σας; Άλλες εποχές, άλλα όνειρα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Παρατηρώ την εικόνα και προσέχω τις αντιδράσεις των θεατών. Συγκρίνω τη συμπεριφορά τους με τη συμπεριφορά των θεατών ενός σημερινού αγώνα.

Αγώνες για να τιμηθεί ο νεκρός Πάτροκλος.

3. Γράφω ένα μικρό κείμενο χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

**Έκτορας, Αχιλλέας, τείχη,
Πρίαμος, Ανδρομάχη.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Αφού μελετήσω το κείμενο 6,
γράφω μερικές από τις συμφορές
που έφερε ο πόλεμος και στα δυο
στρατόπεδα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Το τέλος του Αχιλλέα

1. Τι εννοούμε σήμερα, όταν λέμε τη φράση *αχίλλειος πτέρνα*;

Υπογραμμίζω τη σωστή απάντηση.

α) Το δυνατό σημείο κάποιου

β) Το αδύνατο πόδι κάποιου

γ) Το ευαίσθητο σημείο κάποιου

2. Με ποιο τρόπο τίμησαν οι Αχαιοί το νεκρό Αχιλλέα;

Διαβάζω το κείμενο 3 και ρωτώ τους γονείς μου αν κάποια από τα έθιμα αυτά διατηρούνται και σήμερα.

3. Πώς καταλαβαίνεις τους παρακάτω στίχους;

**Κι αν πέθανες, δε χάθηκε στον
κόσμο τ' όνομά σου,
μα θά 'ναι αιώνια η δόξα σου σ' όλη
τη γη, Αχιλλέα.**

**Όμηρος, Οδύσσεια ω 92-93,
μτφ. Ζ. Σίδερη**

**4. Ποιες από τις παρακάτω φράσεις
ταιριάζουν στον Αχιλλέα;**

α. Θύμωσε με τον Αγαμέμνονα.

β. Πήρε εκδίκηση για το φίλο του.

γ. Έδωσε το μήλο στην Αφροδίτη.

**δ. Ο Ήφαιστος του έφτιαξε
καινούργια πανοπλία.**

ε. Λυπήθηκε τον Πρίαμο.

στ. Σκότωσε τον Πάτροκλο.

ζ. Είχε γυναίκα την Ανδρομάχη.

5. Βάζω ένα Χ στο σωστό τετράγωνο.

	ΑΧΑΙΟΙ	ΤΡΩΕΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑΣ		
ΠΑΡΗΣ		
ΕΚΤΟΡΑΣ		
ΑΧΙΛΛΕΑΣ		
ΠΡΙΑΜΟΣ		
ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ		
ΕΚΑΒΗ		
ΕΛΕΝΗ		
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ		
ΟΔΥΣΣΕΑΣ		
ΜΕΝΕΛΑΟΣ		
ΑΣΤΥΑΝΑΚΤΑΣ		

8. Ο Δούρειος ίππος και η καταστροφή της Τροίας

1. Τι εννοούμε σήμερα, όταν λέμε τη φράση *δούρειος ίππος*,

Υπογραμμίζω τη σωστή απάντηση.

α) Γρήγορο άλογο

β) Πολεμικό άρμα

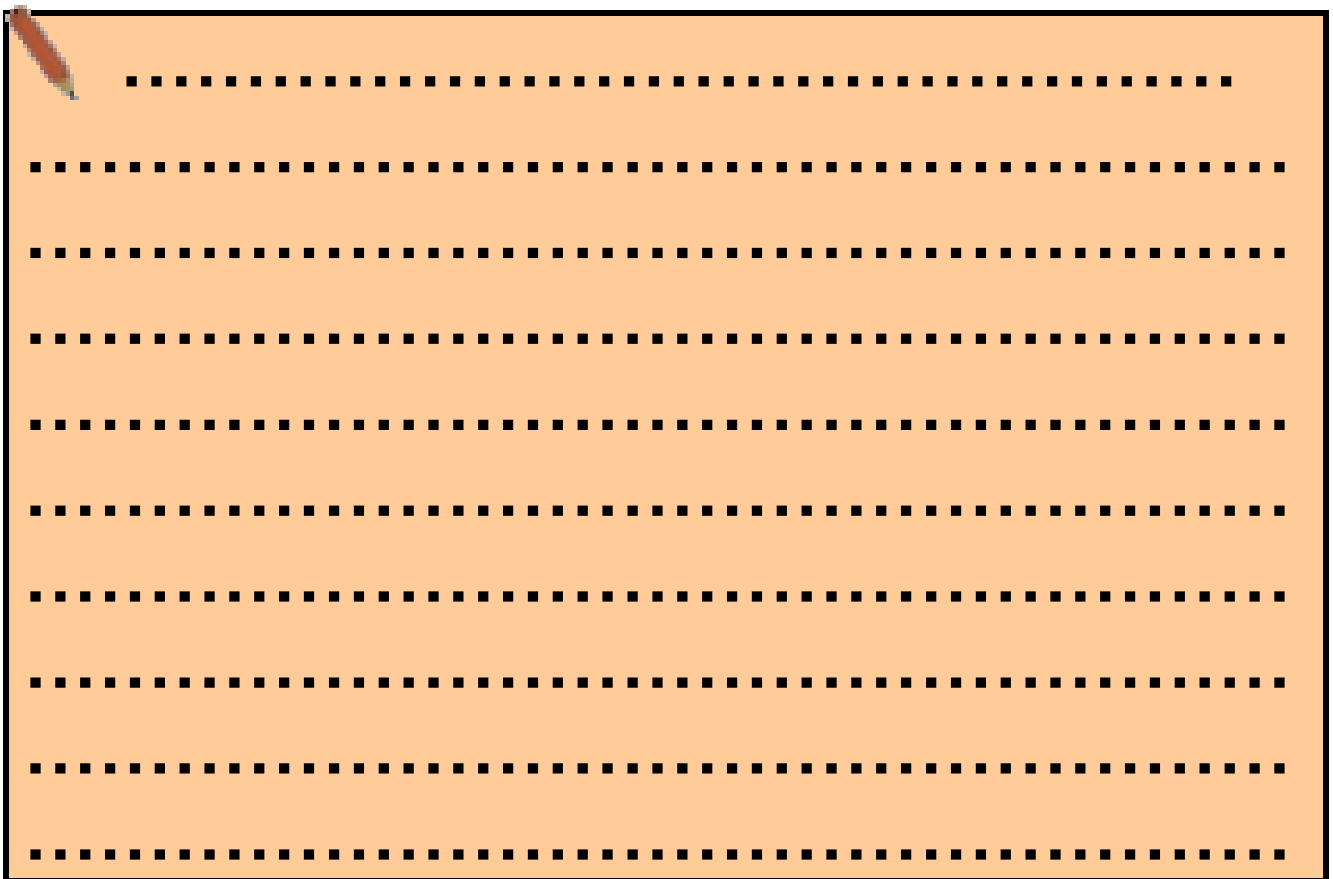
γ) Τρόπος εξαπάτησης

2. Διαβάζω το κείμενο 4 και προσέχω τον τρόπο που επικοινωνούσαν οι άνθρωποι την εποχή εκείνη. Σήμερα με ποιους τρόπους επικοινωνούμε;

3. Είσαι δημοσιογράφος που παρακολούθησε τον πόλεμο της Τροίας.

Γράψε ένα κείμενο για την εφημερίδα σου, με θέμα

«Η καταστροφή της Τροίας».

4. Διαβάζω το κείμενο 5, καθώς και το παρακάτω κείμενο, και γράφω μερικές από τις συμφορές του

πολέμου και μερικά από τα αγαθά της ειρήνης.

Γιατί βέβαια κανείς δεν είναι έτσι άμυαλος που να θέλει πόλεμο αντί για ειρήνη. Όσο κρατά αυτή τα παιδιά θάβουν τους πατέρες τους, ενώ στον πόλεμο οι πατέρες τα παιδιά τους.

*Ηρόδοτος, Ιστορία Α 87,
μτφ. Δ. Ν. Μαρωνίτη*

 Πόλεμος:.....

.....
.....
.....
.....

Ειρήνη:.....

.....
.....
.....
.....

Πίνακας Περιεχομένων του 1ου τόμου

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1:

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ 7

1. Η Τιτανομαχία 7

2. Οι θεοί του Ολύμπου 10

3. Οι θεές του Ολύμπου 13

4. Ο Προμηθέας, η Πανδώρα,
ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα 15

Επαναληπτικό Μάθημα 18

ΕΝΟΤΗΤΑ 2:

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ 21

1. Η γέννηση του Ηρακλή 21

2. Το λιοντάρι της Νεμέας 24

3. Η Λερναία Ύδρα και ο κάπρος
του Ερύμανθου 27

4. Το ελάφι με τα χρυσά κέρατα,
οι Στυμφαλίδες όρνιθες,
οι στάβλοι του Αυγεία 29
5. Κι άλλοι άθλοι 32
6. Ο κέρβερος του Άδη και τα
χρυσά μήλα των Εσπερίδων... 34
7. Το τέλος του Ηρακλή 37

ΕΝΟΤΗΤΑ 3:

- Ο ΘΗΣΕΑΣ 40**
1. Ο Θησέας, το βασιλόπουλο
της Τροιζήνας..... 40
  2. Ο Θησέας σκοτώνει
το Μινώταυρο..... 42
  3. Ο Θησέας επιστρέφει
στην Αθήνα..... 44

ΕΝΟΤΗΤΑ 4:

- Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ .. 46**
1. Ο Φρίξος, η Έλλη
και το χρυσόμαλλο δέρας 46
  2. Πελίας και Ιάσονας 49

3. Η Αργοναυτική εκστρατεία	51
Επαναληπτικό Μάθημα	54

ΕΝΟΤΗΤΑ 5:

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.....	58
1. Το μήλο της Έριδας	58
2. Η θυσία της Ιφιγένειας	61
3. Οι Αχαιοί φτάνουν στην Τροία.....	64
4. Ο θυμός του Αχιλλέα.....	67
5. Ο θάνατος του Πατρόκλου	70
6. Ο Αχιλλέας σκοτώνει τον Έκτορα	73
7. Το τέλος του Αχιλλέα	76
8. Ο Δούρειος ίππος και η καταστροφή της Τροίας..	79

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.